

Milieucentrum
Utrecht

Aan de nieuwe Utrechtse gemeenteraad

**Aanbod van Energie-U en Milieucentrum Utrecht aan de gemeente:
sterke samenwerking bij aanpak van grote uitdagingen op het gebied van klimaat, natuur, milieu en energie**

Utrecht staat voor grote opgaven: aanpak van klimaatverandering en klimaatadaptatie, de energietransitie, verduurzaming en vergroening in de stad. De gemeenteraad heeft daarover een reeks plannen vastgesteld zoals Ruimtelijke Strategie 2040, de Transitievisie Warmte en Visie Klimaatadaptatie.

Het geformuleerde beleid is ambitieus. Inzet op deze gebieden zal veel slagvaardiger zijn als de plannen ook breed door bewoners worden gedragen en veel mensen eraan meedoen. Daarom moet er ondersteuning komen in de vorm van het organiseren en stimuleren van betrokkenheid bij en deelname aan de aanpak, in aansluiting op initiatieven vanuit buurten, wijken en samenwerkingsverbanden. Zoals dat in de jaren '80 bij de stadsvernieuwing mede tot stand kwam door groepen bewoners 'van onderop' met ondersteuning van toegewijde professionals.

Energie-U en Milieucentrum Utrecht zijn stedelijke organisaties met veel ervaring in het stimuleren en ondersteunen van bewonersinitiatieven op bovengenoemde gebieden. Het zijn ideële en maatschappelijke organisaties met beroepskrachten en veel enthousiaste vrijwilligers, geworteld in de stad. Zij werken op onderwerpen ook intensief met de gemeente samen en brengen mensen, groepen, ambtenaren en politiek met elkaar in contact.

De opgaven waarvoor de Utrechtse samenleving komt te staan op het gebied van klimaat, energie, milieu en natuur worden groter, krachtiger en urgenter. De gemeente krijgt meer taken, bevoegdheden en budgetten. De opgaven landen uiteindelijk bij mensen thuis. Mensen en groepen worden niet vanzelf ook krachtiger. De gemeente kan hier goed bij helpen. Door de bestaande netwerken te helpen versterken en nieuwe te ontsluiten.

Energie-U en Milieucentrum Utrecht doen hierbij al ervaring op in samenwerking met en ondersteuning van bewonersinitiatieven bij initiatieven als energieambassadeurs en BuurtNatuur030 (het platform van zelfbeheerders van groen) en het gezamenlijk organiseren van informatieve webinars over klimaatadaptatieve maatregelen.

Energie-U en Milieucentrum Utrecht zijn stadsbrede netwerkorganisaties met een bewezen staat van dienst. Hun inbreng wordt erkend en gewaardeerd door bewoners, groepen, de gemeente en andere organisaties. Hierbij bieden wij ons aan om in de komende periode partner te zijn van zowel de gemeente als de bewoners om de ambities van de genoemde beleidsplannen (verder) te helpen realiseren. En we vragen u onze inbreng op te nemen in uw plannen om zo meer Utrechters makkelijker hun rol te laten spelen en mee te nemen in de grote opgaven op het gebied van klimaat, energie, natuur en milieu. Juist omdat wij met veel vrijwilligers werken is een zekere basissubsidie zeer wenselijk om continuïteit -ook op het gebied van begeleiding van vrijwilligers en stagiaires- te garanderen.

We zijn beschikbaar om van gedachten te wisselen over hoe de samenwerking er concreet uit zou kunnen zien.

Met vriendelijke groet,

Energie U

Sander Willemsen

Milieucentrum Utrecht

Jos Kloppenborg

Fysiek loket en huisvesting

Energie-U zat de afgelopen jaren in ANNE. Het Milieucentrum sinds van oudsher op de Oudegracht, waar het ook andere organisaties een plek geeft (Energie-U begon hier ook). We merken dat het hebben van een "honk", een vaste plek, van grote waarde is voor zowel de maatschappelijke netwerkrol als om Utrechters te ontvangen en op weg te helpen. Energie-U heeft bijvoorbeeld met hulp van de gemeente gezorgd voor een plek waar mensen een energiebox konden afhalen, en direct een praatje kunnen maken om verder te komen.

Huisvesting vergt budget en plek. ANNE houdt komende juli op te bestaan. Het Milieucentrum zit in een huurpand, dat nodig verbetering behoeft. Voor de continuïteit in de groeiende netwerkrol en voor het helpen van meer en meer Utrechters, is het nodig om voor langere termijn de zekerheid van een vaste, makkelijk vindbare, inspirerende plek te hebben. Wellicht kan de gemeente Utrecht zich hier mede voor inzetten.

Voorbeelden van onze projecten

Energieambassadeurs

Energie-U onderhoudt in opdracht van de gemeente dit bewonersnetwerk. We zorgen voor groei in mensen, hun kennis en hun binding, en we zorgen samen met de gemeente dat veel Utrechters met hun kundige buurtgenoten in contact komen. Deze opdracht hebben we via een aanbesteding gewonnen. Anders had een bedrijf die rol gespeeld en was er veel van wat daarvoor is opgebouwd, verloren geraakt. Een betere visie en ruimere mogelijkheden voor dergelijke maatschappelijke opdrachtverstrekking is nodig om continuïteit te kunnen bieden.

De samenwerking met de gemeente is goed. We gaan in gesprek over continuering en over hoe we kunnen helpen bij het nieuwe bespaarprogramma van de gemeente en de nieuwe wijkaanpakken die er aankomen.

BuurtNatuur030

In BuurtNatuur030 verbinden zich de vele groene zelfbeheerders in de gemeente Utrecht. Mensen die binnen hun directe woonomgeving uit eigen initiatief grotere of kleinere groene paradijsjes scheppen waar de hele omgeving van meeprofiteert. BuurtNatuur030 wordt gezamenlijk ondersteund door Utrecht Natuurlijk en het Milieucentrum Utrecht, waarbij het Milieucentrum Utrecht vooral het "community" element voor zijn rekening neemt. Zie ook de website: www.buurtnatuur030.nl

Overvecht-Noord aardgasvrij

Energie-U zit hier in de stuurgroep en in de projectgroep, met gemeente, corporaties en Stedin. Energie-U heeft ook afstemming met de buurtgroepen hier, waarvan de trekkers lid zijn van Energie-U. We organiseren kennissessies, warmtefoto's, workshops, stadsbreed, waar ook veel mensen uit Overvecht-Noord aan meedoen. We brengen de buurtinformatie van de groepen in bij de partners. Dit model kan in volgende buurten ook worden toegepast.

Ook heeft Energie-U er hier voor gezorgd dat in de eerste jaren er twee wijkbewoners in de projectgroep deelnamen en dat er een hele goede poging is ondernomen door Nieuwe Energie voor de Vechtzoom en Eneco om samen versneld tot warmtetransitie te komen.

Samen Meten Utrecht: met onder meer Snuffelfiets en Telraam

Samen Meten Utrecht (link) is een communityportaal voor inwoners van stad en provincie die zelf allerlei gegevens meten die van belang zijn voor hun leefomgeving, en hen daarmee direct zelf inzicht verschaffen. Het is een gezamenlijk initiatief van de Natuur- en Milieufederatie Utrecht (NMU) en het Milieucentrum Utrecht met steun van de provincie Utrecht. Inmiddels bestaat er onder deze noemer een veelheid van initiatieven. Het project "Snuffelfiets", gestart door de provincie, kent zo'n 500 deelnemers die met een sensor op hun fiets in real time

luchtkwaliteit en temperatuur meten. Met Telraam kunnen bewoners direct in hun straat zelf verkeerstellingen doen van auto, fietsers, bestelbusjes en wat al niet meer, en ook meten hoe hard in hun straat wordt gereden en hoe de intensiteit door de dag heen varieert.

Duurzaam Platform Noordoost

Vanuit het wijkplatform kwam een initiatief om een duurzaamheidsnetwerk te bouwen met vertegenwoordigers van alle elf buurten in Noordoost. Energie-U heeft geholpen met het vinden van de goede mensen en met het vormen van een programma en werksessies. Nu staat er een structuur, zijn er mensen en is er een beeld van de variatie in opgaven in de buurten (Veemarkt, Wittevrouwen, Tuindorp, ze verschillen sterk maar de mensen kennen elkaar en elkaars opgaven). Nu is het zaak verder te bouwen aan versterking van de groepen per buurt en het oppakken van de opgaven, die hier om isolatie gaan, daar om een nieuw warmtesysteem en weer elders om een prettig mix van energie en groen.

Milieuwijzer Utrecht

De website www.milieuwijzerutrecht.nl helpt elke Utrechter op elk moment bij het maken van dagelijkse duurzame keuzes. Verantwoorde kleding, biologisch/vegetarisch/veganistisch eten, duurzame aannemers en ecologische hoveniers in en rond Utrecht; je vindt het allemaal in de Utrechtse Milieuwijzer van het Milieucentrum Utrecht.

Samenwerkingen met Eneco en met woningcorporaties

Energie-U helpt woningcorporaties en hun huurders bij het “begrijpen” van nieuwe energiezuinig gemaakte en bij. nul-op-de-meter gebouwde huurhuizen. Goede coaching door ervaren energieambassadeurs blijkt nodig om de energiezuinigheid die de woning in zich heeft, ook in de praktijk tot uiting te brengen. Iedereen wordt hier altijd blij van: de corporaties, de huurders en de energieambassadeurs. Dit biedt een goede basis voor meer: er is vertrouwen bij corporaties en er is bekendheid onder energieambassadeurs met situaties en mensen.

Ook werkt Energie-U samen met Eneco aan nieuwe manieren voor de warmtetransitie. Bewoners en hun situaties komen samen met technisch-economische concepten. Leerzaam naar beide kanten. Eneco komt zo ook makkelijker in aanraking met bewoners, en omgekeerd.

Meet Je Stad

In ‘MeetJeStad’, enkele jaren geleden geïnitieerd door het Milieucentrum Utrecht met een startsubsidie van de gemeente Utrecht, solderen de deelnemers zelf hun meetkastjes waarmee zij direct allerlei klimaatdata (temperatuur, luchtvochtigheid) in hun woonomgeving kunnen meten, eventueel aangevuld met data over de luchtkwaliteit. De deelnemers vormen een levendige community met regelmatige workshops in de Centrale Bibliotheek.

Stadsakkoord en stadsbrede overleggen

Energie-U neemt op verzoek van de gemeente deel in stadsbrede overleggroepen, met ook Eneco, Stedin en STUW. En we dragen vanaf het begin, najaar 2018, altijd actief bij aan het Stadsakkoord aardgasvrij. Dat helpt ons om ons netwerk geïnformeerd te houden over ontwikkelingen en plannen, en vice versa.